

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/145/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203817
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819203817.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu: F. L. P., nar. XX.XX. XXXX, bytom v F., A. XXX, proti žalovanej: Základná organizácia odborového zväzu Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry pri Okresnom úrade Rožňava, so sídlom v Rožňave, Špitálska 3, v konaní o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 17.4.2020, č.k. 6C/14/2020-147 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zastavil konanie. Rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.
2. Rozhodol tak v konaní, v ktorom sa žalobca domáhal voči žalovanej, označenej ako Základná organizácia odborového zväzu Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry pri Okresnom úrade Rožňava nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania v súvislosti s prerokovaním skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu.
3. Súd prvej inštancie po preskúmaní žaloby zistil, že žalobcom označená žalovaná strana nemá procesnú subjektivitu v zmysle § 61 C.s.p.. Podľa názoru súdu prvej inštancie procesnú subjektivitu má Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry, so sídlom v Bratislave, Vajnorská 1305/1, ktorá skutočnosť vyplýva z výpisu z registra združení, vedenom na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, ako aj zo stanov SLOVES-u (Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry).
4. Z dôvodu, že žalobcom označená žalovaná strana nemá procesnú subjektivitu, v súlade s § 62 C.s.p. konanie zastavil. Ide totiž o neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania.
5. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov konania a úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli.
6. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a odvolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch odvolania po opísaní skutkových okolností, ktoré ho viedli k podaniu žaloby uviedol, že ním označený žalovaný subjekt - odborová organizácia pri Okresnom úrade Rožňava disponuje procesno-právnou subjektivitou, preto nesprávne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ uzavrel, že žalovaný subjekt nemá procesnú subjektivitu a z tohto dôvodu konanie zastavil. Úkony súvisiace s prerokovaním skončenia jeho štátnozamestnaneckého pomeru robil predseda odborovej organizácie pri Okresnom úrade Rožňava,

čo svedčí o tom, že ním označený subjekt disponuje právnou subjektivitou. Súd prvej inštancie svojim postupom, keď zastavil konanie z dôvodu nedostatku procesnej subjektivity žalovaného, porušil práva žalobcu na spravodlivý proces a odňal mu možnosť konať pred súdom.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť.

8. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil pri skúmaní spôsobilosti žalovanej strany byť účastníkom konania.

9. Podľa § 61 C.s.p. procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak iba ten, komu ju zákon priznáva.

10. Podľa § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

11. V zmysle § 18 ods. 2 písm. a/ Občianskeho zákonníka právnickými osobami sú združenia fyzických alebo právnických osôb, medzi tie zaraďujeme aj občianske združenia a iné združenia, ktorých úprava je obsiahnutá v zák. č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 83/1990 Zb.“)

12. Už v konaní pred súdom prvej inštancie (výpisom z registra odborových organizácií a zamestnávateľských organizácií zabezpečeným Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a výpisom zo štatistického registra organizácií Štatistického úradu Slovenskej republiky na č.l. 142 a č.l. 143 spisu) bolo súdom zistené, že Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry, v právnej forme združenia, je právnickou osobou s právnou subjektivitou v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb. Na základe týchto zistení súd prvej inštancie vyvodil, že žalobcom označená žalovaná strana - Základná organizácia odborového zväzu Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry pri Okresnom úrade Rožňava nemá procesnú subjektivitu, nakoľko subjektom s procesnou subjektivitou je len Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry, nie však jeho organizačná zložka (základná organizácia).

13. Odvolací súd tento názor nepovažuje za správny.

14. Podľa § 6 ods. 2 písm. e/ zák. č. 83/1990 Zb. návrh na registráciu môžu podávať najmenej traja občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov (ďalej len „prípravný výbor“). Návrh podpíšu členovia prípravného výboru a uvedú svoje mená a priezviská, rodné čísla a bydliská. Ďalej uvedú, kto z členov starších ako 18 rokov je splnomocnencom oprávneným konať v ich mene. Návrh na registráciu musí obsahovať údaje o štatutárnom orgáne združenia alebo členoch štatutárneho orgánu združenia v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, dátum narodenia a rodné číslo. K návrhu pripoja stanovky vo dvoch vyhotoveniach, v ktorých musia byť uvedené okrem iných aj ustanovenia o organizačných jednotkách, pokiaľ budú zriadené a pokiaľ budú konať vo svojom mene.

15. Z vyššie cit. ust. vyplýva, že v stanovách občianskych združení sa o. i. uvádzajú tiež ustanovenia o organizačných jednotkách, pokiaľ budú zriadené a pokiaľ budú konať vo svojom mene (cit. písm. e/ spomínaného zákonného ustanovenia). Z uvedeného teda vyplýva, že stanovky občianskeho združenia môžu určiť, ktoré organizačné jednotky občianskeho združenia majú spôsobilosť konať vlastným menom, teda i nadobúdať vlastným menom práva a povinnosti, a sú teda právnickými osobami. Také organizačné jednotky musia byť v stanovách výslovne uvedené, alebo musí byť v stanovách aspoň určené, akým spôsobom sa také jednotky ustanovujú, aby bolo možné jednoznačne zistiť, či ide v konkrétnom prípade o organizačnú jednotku vzniknutú v súlade so stanovami ako organizačnú jednotku s právnou subjektivitou. Stanovky musia tiež určiť, kto je oprávnený menom takej organizačnej jednotky konať, t.j. kto je jej štatutárnym orgánom a iné.

16. Po oboznámení sa so stanovami Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry v ich úplnom znení, ktoré nadobudli účinnosť dňom 1.1.2010, a ktoré boli zaregistrované Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky dňa 8.2.2010 (č.l. 239 a nasl. spisu) odvolací súd zistil, že z článku

19 bod 19.1 týchto stanov vyplýva, že základným článkom výstavby odborového zväzu sú základné organizácie, ktoré majú právnu subjektivitu. Vo svojej činnosti sa riadia stanovami odborového zväzu, finančným poriadkom odborového zväzu, vykonávacími normami odborového zväzu, rozhodnutiami orgánov odborového zväzu a všeobecne záväznými právnymi predpismi. V zmysle bodu 19.5 článku 19 základná organizácia vzniká uznesením ustanovujúcej členskej schôdze, na ktorej sa zúčastnili zakladajúci členovia. Ustanovujúca členská schôdza zvolí základný výbor, revíziu komisiu, alebo revízora účtov. Závodný výbor zaregistruje základnú organizáciu na republikovej centrále odborového zväzu. Každá základná organizácia má vlastné organizačné číslo, ktoré prideluje republiková centrála odborového zväzu, a vlastné IČO - identifikačné číslo, ktoré prideluje Štatistický úrad Slovenskej republiky na návrh republikovej centrály odborového zväzu (bod 19.5 - 19.7 čl. 19 stanov).

17. Z vyjadrenia Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry, doručeného odvolaciemu súdu dňa 25.3.2021 vyplynulo, že základná organizácia Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry, s reg. číslom 19-0158-0808 Okresný úrad Rožňava Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry je organizačnou jednotkou s vlastnou, tzv. odvodenou právnou subjektivitou. Dôkazom preukazujúcim túto skutočnosť je registračný list tejto základnej organizácie, ktorý je vedený v príslušnej základnej organizácii.

18. Z týchto zistení vyplýva, že žalobcom označená žalovaná strana - Základná organizácia odborového zväzu Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry pri Okresnom úrade Rožňava, so sídlom v Rožňave, Špitálska 3 je právnickou osobou s právnou subjektivitou v zmysle vyššie cit. ust. § 6 ods. 2 zák. č. 83/1990 Zb., teda môže byť stranou sporu civilného sporového konania (viď. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 1997, sp. zn. 3Cdo/146/1996 R56/1997).

19. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho názoru o nedostatku procesnej subjektivity na strane žalovanej strany, preto neostávalo odvolaciemu súdu iné, len zrušiť napadnuté uznesenie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a vrátiť vec súdu prvej inštancie v súlade s § 391 ods. 1 C.s.p. na ďalšie konania a nové rozhodnutie.

20. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie pokračovať v konaní so žalobcom označenou žalovanou stranou, ktorá má procesnú subjektivitu.

21. Súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).